

Schronisko PTTK Samotnia – informacja

[tekst zamieszczony na stronie internetowej PTTK w dniu 22.06.2013 r. – podał AndrzejM]

wg. <http://www.pttk.pl/pttk/index.php?co=samotnia#>

W związku ze spontanicznie podjętą akcją pod hasłem „Ratujmy Samotnię” niezbędne jest przedstawienie wszystkim zainteresowanym istotnych informacji, dotyczących Samotni i działalności Towarzystwa w zakresie prowadzenia schronisk turystycznych, co niniejszym czynimy.

Od kilkunastu lat, jako Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, ratujemy i modernizujemy nie tylko Samotnię, ale generalnie schroniska górskie. Są one dla PTTK, podobnie jak znakowane szlaki turystyczne, ogromnie ważne. Pełnią bardzo ważną rolę w udostępnianiu gór, bezpieczeństwie wędrowania oraz tak istotnej dla ochrony przyrody gór – sanitacji szlaków. W polskim systemie podatkowym schroniska górskie i stacje wodne traktowane są na takich samych zasadach jak np. komfortowe hotele sieciowe. Niestety w schroniskach wyższe są też ceny niż w gospodarstwach agroturystycznych, które generalnie płacą tylko podatek rolny, zwolnione są z regulowania podatku dochodowego od działalności noclegowej i żywieniowej, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze ani prowadzący jego schroniska dzierżawcy – nie.

Staramy się jednak, aby schroniska funkcjonowały, wiele z nich znajduje się na terenie parków narodowych obejmujących najwartościowsze przyrodniczo i turystycznie części gór. Aby spełniać wymogi ochrony, za czym jako PTTK jesteśmy jeszcze od czasu naszych poprzedników, musimy spełniać standardy parków w zakresie:

- poboru – ujęcia wody,
- zrzutu ścieków (oczyszczalnie oraz kolektory do zrzutów),
- ochrony powietrza,
- dojazdów związanych z zaopatrzeniem,
- wywozu i utylizacji śmieci, w tym tych, które turyści, aby nie zanieczyszczać parków i wiodących po nich szlaków, pozostawiają w schroniskach.

Aby schroniska mogły w ogóle funkcjonować, muszą spełniać wymogi wprowadzane m.in. przez dyrekcje parków. Na terenie Sudetów dotyczy to 9 obiektów (na wszystkich 19 zarządzanych przez Spółkę Sudeckie Hotele i Schroniska PTTK). Tylko w ostatnim dziesięcioleciu, w ramach realizacji "sudeckiej" uchwały Zarządu Głównego PTTK, zrealizowano lub realizuje się następujące inwestycje:

- lata 2003 – 2005 modernizacja schroniska Na Szczelińcu w Parku Narodowym Gór Stołowych – wartość inwestycji 960 000 zł,
- lata 2005 – 2006 termomodernizacja schroniska Strzecha Akademicka w Karkonoskim Parku Narodowym – wartość inwestycji 1 220 000 zł,
- lata 2007 – 2009 termomodernizacja schroniska Samotnia w Karkonoskim Parku Narodowym – wartość inwestycji 1 415 000 zł,
- lata 2010 – 2014 termomodernizacja schroniska na Hali Szrenickiej w Karkonoskim Parku Narodowym – wartość inwestycji 3 060 000 zł.

Polegały one przede wszystkim na:

- termoizolacji obiektu z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej,
- w części obiektów (na Szczelińcu i Samotni) wymianie pokrycia dachów z obróbkami,
- wymianie instalacji centralnego ogrzewania i budowie systemów skojarzonych ogrzewania, tj. kotły ekologiczne i kolektory słoneczne,
- wymianie instalacji ciepłej wody użytkowej i zimnej,
- w części obiektów wymianie instalacji elektrycznej.

W tym samym okresie wykonano również następujące inwestycje:

- 2003 – Samotnia, oczyszczalnia ścieków – wartość 200 000 zł,
- 2003 – Odrodzenie, oczyszczalnia ścieków – wartość ok. 200 000 zł,
- 2005 - Strzecha Akademicka, Samotnia kolektor ścieków oczyszczonych – wartość ok. 700 000 zł,
- 2011 - ujęcie wody Samotnia – wartość ok. 100 000 zł.

Zrealizowano również szereg pomniejszych, jak: remont oczyszczalni dla Hali Szrenickiej, odbudowa muru oporowego – Strzecha Akademicka, wymiana części stolarki oraz kotła w schronisku Odrodzenie, remont schroniska Kochanówka wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

Aktualnie przygotowywana jest inwestycja „Termomodernizacja schroniska Pod Łabskim Szczytem”, także w Karkonoskim Parku Narodowym o wartości ok. 1 200 000 zł, gdzie uzyskano już pozwolenie na budowę.

Poza terenem sudeckich parków narodowych wykonano lub kończy się wykonanie następujących inwestycji:

- termomodernizacja schroniska Perła Zachodu w Siedlęcinie – wartość inwestycji ok. 1 000 000 zł,
- modernizacja schroniska Szwajcarka w Karpnikach – wartość ok. 300 000 zł,
- termomodernizacja schroniska Na Śnieżniku – wartość ok. 700 000 zł (zakończenie sierpień 2013).

Uważamy, że nie zmarnowaliśmy żadnej szansy ubiegania się na te cele o środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Uzyskiwaliśmy w drodze konkursów dofinansowania w wysokości ok. 50% tzw. kosztów kwalifikowanych, co oznacza, że większość środków musiało zapewnić PTTK.

Oprócz obowiązków wynikających z faktu położenia schronisk na terenach cennych przyrodniczo, z parkami narodowymi na czele, wypełnialiśmy wszystkie wymagania wynikające z ustawy o usługach turystycznych i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Wymagały one nawet w najstarszych schroniskach – spełnienia wszystkich wymogów przeciwpożarowych, dotyczących m.in. drzwi przeciwpożarowych, długości dróg ewakuacyjnych oraz zapewnienia niepalnych okładzin.

Oprócz spełnienia wymogów związanych z ochroną przyrody oraz funkcjonowania schronisk, jako obiektów noclegowych, zapewniliśmy realizację ważnych spraw dla turystów. We wszystkich schroniskach PTTK obowiązuje „Regulamin schroniska” ustalony przez Zarząd Główny PTTK, przewidujący zapewnienie:

- noclegów w warunkach turystycznych,
- prostych posiłków i ciepłych napojów,
- wrzątku do naczyń własnych turysty bezpłatnie lub w cenie nieprzekraczającej kosztów,
- ciepłej wody do mycia,
- nieodpłatne korzystanie z kuchni turystycznej - pomieszczenia umożliwiającego przygotowanie posiłku we własnym zakresie także przy użyciu kuchenki turystycznej,
- spożywanie w jadalni posiłków przygotowanych we własnym zakresie,
- wykorzystanie jadalni w charakterze świetlicy poza okresem wydawania posiłków,
- korzystanie z apteczki wyposażonej w środki pierwszej pomocy,
- nocującym w schronisku możliwości przechowania ekwipunku oraz suszenia odzieży i obuwia, a także naprawy sprzętu turystycznego we własnym zakresie,
- tym, którzy nie mają możliwości bezpiecznego dotarcia do innego schroniska, stacji kolejowej, miejscowości, a także ze względu na zjawiska atmosferyczne, itp. udzielenie schronienia i jednego noclegu – nawet, jeżeli wszystkie miejsca noclegowe są zajęte - w warunkach zastępczych.

Spełnianie tych wymogów spoczywa na dzierżawcach prowadzących obiekt. Przyjęcie regulaminu do stosowania jest warunkiem bezwzględnym do przekazania obiektu w dzierżawę.

Co się zaś tyczy „Samotni”, to zapewne wszyscy lubimy to schronisko, które jest jednym z najstarszych w Polsce. Są dane świadczące o tym, że już w drugiej połowie XVII w. człowiek docierał w rejon Małego Stawu. Pierwsze wzmianki o domku nad Małym Stawem pochodzą z 1670 r. Miała to być siedziba strażnika stawu w dobrach Schaffgotschów. Pod koniec XIX w. postawiono nowy obiekt, bliżej stawu. Charakterystyczna jest wieżyczka, na której znajduje się sygnaturka ogłaszająca alarm w górach. Stylowo urządzone wnętrze stwarza swoisty, niezapomniany urok zwłaszcza w zimowe wieczory. Malownicze położenie i niebanalna architektura stanowią wdzięczny temat malarski i fotograficzny. Usytuowane na wysokości 1195 m n.p.m. nad Małym Stawem (12 m powyżej lustra wody) na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego z dojściem do Karpacza żółtym i niebieskim szlakiem, ułatwia uprawianie górskiej turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej, oferuje możliwość noclegów i wyżywienia. Z racji swego położenia (Karkonoski Park Narodowy) oraz historyczności obiektu, w latach 2003 – 2009 zrealizowano w „Samotni” prace na sumę ponad 2 500 000 zł. Ze środków województwa dolnośląskiego w roku 2007 uzyskano kwotę 150 000 zł na modernizację dachu. Zrealizowany przez nas program objął w zakresie samego budynku schroniska:

- wymianę pokrycia dachu,
- termomodernizację obiektu z wymianą stolarki okiennej,
- budowę skojarzonego systemu centralnego ogrzewania z kotłem opalanym drewnem ekologicznym oraz 2 kotłów elektrycznych i kolektory słoneczne,

a w zakresie wymogów ekologicznych:

- budowę oczyszczalni ścieków,
- budowę kolektora ścieków oczyszczanych,
- budowę składu biomasy,
- budowę nowego ujęcia wody.

Z raportu przedstawionego przez Spółkę Sudeckie Hotele i Schroniska PTTK Zarządowi Głównemu PTTK, który obradował w czerwcu 2012 r. w pobliskiej „Strzesze Akademickiej” wynikało, że konieczna jest realizacja programu obejmującego remont toalet i dostosowanie do zwiększonych wymogów w zakresie odpowiadającym prowadzeniu usług hotelarskich, renowację sali bufetowej, modernizację w obiekcie instalacji elektrycznej, modernizację pokoi, wymianę podłóg na werandach, remont powierzchni dachu nad garażem. Ponieważ we wrześniu br. kończy się umowa o prowadzenie schroniska przez aktualnego dzierżawcę w ogłoszonym konkursie ujęto te sprawy, jako zadanie własne dzierżawcy, oczekując też na propozycje większych kwot czynszów wynikających z jednej strony z konieczności amortyzacji ponoszonych nakładów (w tym na inwestycje ekologiczne), a z drugiej strony – do dalszej realizacji ratowania sudeckich schronisk. Takie warunki Spółka przedstawiła w konkursie, zastrzegając sobie jednocześnie możliwość jego odwołania bez podania przyczyn.

Aby w schronisku panowała jak najlepsza atmosfera, ono po prostu musi istnieć w sensie materialnym. Zaniechanie podjęcia prac opisanych w warunkach konkursu może spowodować, że byt obiektu będzie zagrożony. Stąd wspólnie z uczestnikami akcji mamy pragnienie, aby Samotnia była piękna i ciałem i duchem. Uważamy jednak, że osoby chcące w schronisku prowadzić działalność gospodarczą, muszą się czuć odpowiedzialne za obydwa aspekty sprawy. Schronisko niewątpliwie wymaga poniesienia odpowiednich nakładów do zrealizowania w ciągu najbliższych lat niezbędnych prac.